

Motion till riksdagen 2025/26:1030

av Jamal El-Haj (-)

Åtgärder för att stoppa folkmord mot civilbefolkningen i Gaza

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa riktade ekonomiska och diplomatiska sanktioner mot Israel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka inom EU för totalstopp av vapenexport till Israel och att allt militärt samarbete avbryts, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa handelsbojkotter mot varor och tjänster från Israel, särskilt från ockuperade områden, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ICC fullföljer utredningar om misstänkta krigsbrott och brott mot mänskligheten i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att terrorstämpla flera personer och organisationer i Israel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det humanitära stödet till Gaza och säkerställa att hjälpen når fram utan hinder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivt ansluta sig till de europeiska länder som redan erkänt Palestina och drivit på för sanktioner och för ett vapenembargo samt verka för att Sverige ska inta en tydligare och kraftfullare roll i EU och FN, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Åtgärder för att stoppa övergreppen mot civilbefolkningen i Gaza

Palestiniernas situation är resultatet av en långvarig ockupation och fördrivning. Sedan staten Israel grundades 1948 – då mer än 750 000 palestinier fördrevs i det som kallas al-nakba – har miljoner palestinier levt som flyktingar, utan rätt till återvändo, och under systematisk diskriminering. Efter sexdagarskriget 1967 ockuperade Israel Västbanken, Gaza och östra Jerusalem, vilket markerade början på en militär ockupation som enligt internationell rätt är olaglig och som pågått i över fem decennier.

Sedan dess har Israel etablerat över 250 bosättningar på ockuperad mark i strid med fjärde Genèvekonventionen. Hundratusentals palestinier har fått sin mark konfiskerad och sina hem rivna för att bana väg för israeliska bosättare. Vardagen för palestinier präglas av militära vägspärrar, rörelsebegränsningar, godtyckliga arresteringar, kollektiv bestraffning och ett apartheidliknande system som även internationella människorättsorganisationer som Amnesty och Human Rights Watch dokumenterat.

Gaza har sedan 2007 varit utsatt för en blockad till lands, till sjöss och i luften. Denna blockad har förvandlat området till vad FN redan för över tio år sedan beskrev som ”obeboeligt”. Innan oktober 2023 levde 80 % av Gazas befolkning beroende av humanitärt bistånd.

Det är mot denna bakgrund som attacken den 7 oktober 2023, då omkring 1 200 människor mördades i Israel och över 240 togs som gisslan. Händelsen skedde inte i ett vakuum, utan som en del av en långvarig och olaglig ockupation där Israel systematiskt fördrivit, mördat och förtryckt palestinier.

Som svar på attacken inledde Israel ett fullskaligt krig mot Gaza med oöverträffad brutalitet. Landet införde en total belägring av mat, vatten, el och mediciner, samtidigt som massiva bombningar pågick.

Enligt FN:s humanitära organ OCHA hade fram till augusti 2025 cirka 62 100 människor dödats och 156 700 skadats i Gaza. Runt 90 % av befolkningen (1,9–2,1 miljoner människor) hade tvingats fly minst en gång. Den 22 augusti 2025 bekräftade FN-stödda Integrated Food Security Phase Classification (IPC) att delar av Gaza nu befinner sig i fas 5 – svält, vilket är den högsta klassificeringen. WHO och EU varnade samtidigt för att över 640 000 människor riskerar att nå katastrofnivå under september om inget förändras.

Unicefs talesperson Tess Ingram har beskrivit situationen som att organisationens värsta farhågor har besannats. Hundratals attacker mot vårdinrättningar har verifierats av WHO. Journalister har dödats i en omfattning som gör detta till en av de dödligaste konflikterna för media någonsin. Den 24–25 augusti 2025 träffades Nassersjukhuset i Khan Yunis av attacker som dödade minst 20 personer, däribland fem journalister och flera vårdanställda.

Attacker mot civila, sjukvårdsinrättningar och journalister strider mot fjärde Genèvekonventionen (1949) och tilläggsprotokoll I (1977) och kan utgöra krigsförbrytelser enligt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

Den 26 januari 2024 beslutade Internationella domstolen (ICJ) om provisoriska åtgärder i målet Sydafrika mot Israel enligt folkmordskonventionen, med krav på att Israel ska förebygga folkmordsakter och underlätta humanitärt bistånd. Den 24 maj 2024 beordrade ICJ Israel att stoppa offensiven i Rafah och öppna för hjälp.

FN:s säkerhetsråd antog den 25 mars 2024 resolution 2728, som krävde omedelbart eldupphör under ramadan samt frigivning av alla gisslan.

Den 21 november 2024 utfärdade ICC en arresteringsorder mot Israels premiärminister Benjamin Netanyahu och försvarsminister Yoav Gallant, samt mot Hamas-ledaren Mohammed Deif, för misstänkta krigsbrott och brott mot mänskligheten.

Sverige återupptog i mars 2024 utbetalningar till UNRWA (200 miljoner kronor) under en förstärkt kontrollram. Regeringen har offentligt krävt eldupphör, frigivning av gisslan och obehindrat humanitärt tillträde. Dessa uttalanden har dock inte följts av kraftfulla åtgärder.

Till skillnad från flera andra europeiska länder har Sverige inte infört några ekonomiska eller diplomatiska sanktioner mot Israel, trots att ICJ slagit fast provisoriska åtgärder enligt folkmordskonventionen och trots ICC:s arresteringsorder mot Israels högsta politiska ledning. Länder som Irland, Spanien och Belgien har drivit på inom EU för ett vapenembargo, erkänt Palestina som en fullvärdig stat eller frusit samarbeten med Israel. Sverige har däremot nöjt sig med retoriska markeringar.

Den svenska linjen riskerar därmed att undergräva både vår internationella trovärdighet och respekten för folkrätten. I en situation där FN:s högsta juridiska organ pekar på folkmord och där humanitära katastrofnivåer dokumenteras i Gaza är regeringens passivitet otillräcklig. Att begränsa sig till humanitärt bistånd utan politiska och ekonomiska påtryckningar innebär i praktiken att ockupationen och övergreppen tillåts fortsätta ostraffat.

Jamal El-Haj (-)